

31988L0407

22.7.1988

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 194/10

DIREKTIVA SVETA**z dne 14. junija 1988****o zahtevah za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet med državami članicami Evropske skupnosti in za uvoz globoko zamrznjenega semena domačih živali iz vrst goveda**

(88/407/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

izdelki, treba vzpostaviti usklajen sistem prometa med temi državami članicami Evropske skupnosti in uvoza v Skupnost za seme goveda;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti člena 43,

ker je za promet s semenom med državami članicami Evropske skupnosti država članica zbiranja dolžna zagotoviti, da se seme zbira in predeluje v odobrenih in nadzorovanih osemenjevalnih središčih ter pridobiva od živali, katerih zdravstveni status zagotavlja preprečevanje tveganja širitve bolezni, da se zbira, predeluje, skladišči in prevaža v skladu s pravili za ohranjanje zdravstvenega statusa in da ga med prevozom v namembno državo spremlja zdravstveno potrdilo, ki potrjuje, da je bila ta dolžnost izpolnjena;

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ker različne politike skupnosti glede cepljenja proti nekaterim boleznim upravičujejo časovno omejeno odstopanje, ki državam članicam omogoča dodatno zaščito proti tem boleznim;

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker so določbe v zvezi s problematiko zdravstvenega varstva živali pri prometu z govedom in prašiči med državami članicami Evropske skupnosti vsebovane v Direktivi 64/432/EGS ⁽⁴⁾, nazadnje spremenjene z Uredbo (EGS) št. 3768/85 ⁽⁵⁾; ker tudi Direktiva 72/462/EGS ⁽⁶⁾, nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št. 3768/85, vsebuje določbe o problematiki veterinarskega inšpekcijskega nadzora ob uvozu goveda in prašičev iz tretjih držav;

ker je treba za uvoz semena v Skupnost iz tretjih držav sestaviti seznam tretjih držav ob upoštevanju meril za zdravstveno varstvo živali; ker ne glede na ta seznam države članice odobrijo uvoz semena le iz osemenjevalnih središč, ki dosegajo določene standarde in so pod uradnim nadzorom; ker je, poleg tega, za države s tega seznama treba predpisati posebne pogoje za zdravstveno varstvo živali glede na okoliščine; ker je za preverjanje skladnosti s temi standardi mogoče izvajati preglede na kraju samem;

ker zgoraj navedene določbe zagotavljajo, kar zadeva promet med državami članicami Evropske skupnosti in uvoz v Skupnost goveda in prašičev iz tretjih držav, jamstvo države izvora, da so izpolnjena merila za zdravstveno varstvo živali in da zato tveganja širitve bolezni živali pravzaprav ni; ker kljub temu obstaja nekaj tveganja širjenja tovrstnih bolezni pri prometu s semenom;

ker je treba uvesti postopek za reševanje možnih sporov med državami članicami glede vprašanja, ali je odobritev osemenjevalnega središča upravičena;

ker je glede na politiko Skupnosti, ki zahteva uskladitev nacionalnih določb o zdravstvenem varstvu živali, ki urejajo promet med državami članicami Evropske skupnosti z živalmi in živalskimi

ker države članice lahko zavrnejo pošiljko semena, če ugotovijo, da ni skladna z določbami te direktive; ker je treba omogočiti vračilo takega semena, če to ni v nasprotju z določili o zdravstvenem varstvu živali in če tako zahteva pošiljatelj ali njegov zastopnik; ker je treba pošiljatelju ali njegovemu zastopniku omogočiti, da izve razloge za prepoved ali omejitev in pridobi mnenje strokovnjaka;

⁽¹⁾ UL C 267, 6.10.1983, str. 5.

⁽²⁾ UL C 342, 19.12.1983, str. 11.

⁽³⁾ UL C 140, 28.5.1984, str. 6.

⁽⁴⁾ UL 121, 29.7.1964, str. 1977/64.

⁽⁵⁾ UL L 362, 31.12.1985, str. 8.

⁽⁶⁾ UL L 302, 31.12.1972, str. 28.

ker je za preprečevanje širitve nekaterih kužnih bolezni treba izvajati uvozno kontrolo ob prispitju pošiljk na ozemlje Skupnosti razen pri zunanjem tranzitu;

ker je po taki kontroli pri notranjem tranzitu treba opredeliti ukrepe, ki jih izvedejo države članice;

ker mora biti državi članici dovoljeno izvajati izredne ukrepe ob izbruhu kužne bolezni v drugi državi članici ali v tretji državi; ker je treba po vsej Skupnosti enako ocenjevati nevarnost v zvezi s takimi boleznimi in od tega odvisne zaščitne ukrepe; ker je zato v okviru Stalnega veterinarskega odbora treba sprožiti postopek izrednih ukrepov Skupnosti, skladno s katerim se bodo morali izvajati potrebni ukrepi;

ker je Komisijo treba pooblastiti, da sproži nekatere ukrepe za izvajanje te direktive; ker je treba vzpostaviti postopek za tesno in učinkovito sodelovanje med Komisijo in državami članicami v Stalnem veterinarskem odboru;

ker ta direktiva ne vpliva na promet s semenom, ki je bilo pridobljeno do datuma, od katerega so države članice dolžne izvajati to direktivo,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Ta direktiva določa pogoje za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet med državami članicami Evropske skupnosti in za uvoz iz tretjih držav globoko zamrznjenega semena domačih živali iz vrst govedi.

Člen 2

V tej direktivi se ustrezno uporabijo opredelitve izrazov iz člena 2 Direktive 64/432/EGS in člena 2 Direktive 72/462/EGS.

In še:

- (a) „seme“ pomeni pripravljeni ali razredčeni ejakulat domačih živali iz vrst govedi;
- (b) „osemenjevalno središče“ pomeni uradno odobreni in nadzorovani obrat na ozemlju države članice ali tretje države, v katerem se pridobiva seme za umetno osemenje živali;
- (c) „uradni veterinar“ pomeni veterinarja, ki ga imenuje osrednji pristojni organ oblasti države članice ali tretje države;
- (d) „interni veterinar“ pomeni veterinarja, ki je odgovoren za trajno skladnost obrata z zahtevami, predpisanimi v tej direktivi;

- (e) „pošiljka“ pomeni količino semena, za katero se izda posamezno zdravstveno potrdilo;
- (f) „država zbiranja“ pomeni državo članico ali tretjo državo, v kateri se seme zbira in iz katere se pošilja v drugo državo članico;
- (g) „odobreni laboratorij“ pomeni laboratorij na ozemlju države članice ali tretje države, ki ga pristojne veterinarske oblasti pooblastijo za izvajanje preizkusov, predpisanih s to direktivo;
- (h) „zbiranje“ pomeni količino semena, ki se kadarkoli odvzame živali donatorki.

POGLAVJE II

Promet med državami članicami Evropske skupnosti

Člen 3

Vsaka od držav članic mora zagotoviti, da se z njenega ozemlja na ozemlje drugih držav članic pošilja le seme, ki izpolnjuje naslednje splošne pogoje:

- (a) za umetno osemenje se mora zbirati in predelovati v osemenjevalnem središču, ki je glede zdravstvenega varstva živali odobreno za promet med državami članicami Evropske skupnosti v skladu s členom 5(1);
- (b) zbirati se mora od domačih živali iz vrst govedi, katerih zdravstveni status je skladen s Prilogom B;
- (c) zbirati, predelovati, skladiščiti in prevažati se mora v skladu s Prilogama A in C;
- (d) med prevozom v namembno državo ga mora spremljati zdravstveno potrdilo, ki je skladno s členom 6(1).

Člen 4

1. Brez vpliva na odstavek 2 države članice do 31. decembra 1992 dovolijo uvoz semena bikov, ki negativno reagirajo na seroneutralizacijski test ali na test ELISA za infekciozni bovini rinotraheitis/infekciozni pustularni vulvovaginitis (IBR/IPV) ali pozitivno reagirajo po cepljenju, izvedenem skladno s to direktivo.

Države članice lahko do 31. decembra 1992 dovolijo uvoz semena bikov, ki pozitivno reagirajo na seroneutralizacijski test ali test ELISA za infekciozni bovini rinotraheitis/infekciozni pustularni vulvovaginitis (IBR/IPV) in niso bili cepljeni v skladu s to direktivo.

V takem primeru je treba vsako pošiljko pregledati in odobriti na podlagi inokulacije živih živali in/ali testa za izolacijo virusa.

Ta zahteva se ne uporabi za seme živali, ki pred prvim cepljenjem v osemenjevalnem središču negativno reagirajo na teste iz odstavka 1.

Na podlagi dvostranskega dogovora se ti pregledi lahko izvajajo v državi zbiranja ali namembni državi.

Do 1. januarja 1992 Svet preuči ta odstavek na podlagi poročila Komisije, ki ga spremljajo, če je primerno, ustrezni predlogi.

2. Države članice z osemenjevalnimi središči, v katerih vse živali negativno reagirajo na seroneutralizacijski test ali test ELISA, lahko prepovejo vstop na svoje ozemlje semenu iz središč, ki nimajo takšnega statusa.

V skladu s postopkom iz člena 19 je mogoče odrediti, da se zgornje določbe razširijo na del ozemlja države članice, če vse živali v vseh središčih na tem delu ozemlja negativno reagirajo na seroneutralizacijski test ali test ELISA.

3. Brez vpliva na druge določbe Skupnosti države članice, v katerih se ne izvaja cepljenje proti slinavki in parkljevki, ne smejo nasprotovati uvozu semena, pridobljenega od živali, ki so bile cepljene v skladu s to direktivo.

V takem primeru je dovoljeno do 10 % vsakokrat zbrana semena, namenjenega za promet (najmanj pet slamic), podrediti testu za izolacijo virusa glede na slinavko in parkljevko v laboratoriju namembne države članice ali v laboratoriju, ki ga določi ta država članica. Če je rezultat pozitiven, se uvoz semena lahko zavrne.

Člen 5

1. Država članica, na katere ozemlju je osemenjevalno središče, mora zagotoviti, da se dodeli odobritev iz člena 3(a) le, kadar so izpolnjene določbe Priloge A in kadar osemenjevalno središče izpolnjuje druge določbe te direktive.

Država članica zagotovi tudi, da uradni veterinar nadzira izvajanje omenjenih določb in prekliče odobritev, kadar ni izpolnjena ena ali več določb.

2. Vsa odobrena osemenjevalna središča morajo biti registrirana, vsako središče prejme veterinarsko registracijsko številko. Vsaka država članica pošlje drugim državam članicam in Komisiji seznam osemenjevalnih središč z veterinarskimi registracijskimi številkami in jih obvešča o vsakem preklicu odobritev.

Kadar država članica ugotovi, da določbe, ki urejajo odobritev, niso ali niso več izpolnjene v osemenjevalnem središču druge države članice, o tem obvesti pristojne organe oblasti te države. Slednja država izvede vse potrebne ukrepe in obvesti pristojne organe oblasti druge države članice o odločitvah, ki jih je sprejela, in o razlogih zanje.

Če se omenjena druga država članica boji, da potrebni ukrepi niso bili izvedeni ali niso bili primerni, o tem obvesti Komisijo, ki si pridobi mnenje enega ali več veterinarskih izvedencev. Glede na to mnenje imajo države članice v skladu s postopkom, predpisanim v členu 19, pravico do začasne prepovedi uvoza semena, ki izvira iz navedenega osemenjevalnega središča.

Taka pooblastila je mogoče preklicati v skladu s postopkom, predpisanim v členu 19, glede na novo mnenje, ki ga da en veterinarski izvedenec ali več.

Veterinarski izvedenci morajo biti državljani države članice, ki ni vpletena v spor.

Splošna pravila za uporabo tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom, predpisanim v členu 18.

Člen 6

1. Države članice določijo, da mora uvoz semena spremljati zdravstveno potrdilo, ki ga skladno s Prilogo D pripravi uradni veterinar države članice zbiranja.

To potrdilo mora:

(a) biti izdelano v najmanj enem od uradnih jezikov države članice zbiranja in v enem od uradnih jezikov namembne države članice;

(b) v izvorniku spremljati pošiljko do namembnega kraja;

(c) zajemati en sam list papirja;

(d) biti naslovljeno na enega samega prejemnika.

2. (a) Namembna država članica lahko prepove uvoz pošiljk, če pri pregledu dokumentov ugotovi, da se ni spoštoval člen 3;

(b) Namembna država članica lahko izvede potrebne ukrepe, ki zajemajo skladiščenje v karanteni, za pridobitev nedvoumnih dokazov ob sumu, da je seme inficirano ali kontaminirano s patogenimi organizmi;

(c) Odločitve, sklenjene skladno z (a) ali (b), morajo na zahtevo pošiljatelja ali njegovega zastopnika omogočati vračilo semena pod pogojem, da to ni v nasprotju z določili o zdravstvenem varstvu živali.

3. Če se prepove uvoz semena iz katerega od razlogov, podrobno opisanih v odstavku 2(a) in (b), in če država članica zbiranja v 30 dneh ne odobri vračila semena, lahko pristojne veterinarske oblasti namembne države članice odredijo njegovo uničenje.

4. Z odločitvami, ki jih sprejmejo pristojne veterinarske oblasti skladno z odstavkoma 2 in 3, je treba seznaniti pošiljatelja ali njegovega zastopnika, skupaj z razlogi zanje.

Člen 7

1. Ta direktiva ne vpliva na pritožne poti, ki jih predvideva veljavna zakonodaja držav članic in ki jih zoper odločitve, sprejete na podlagi te direktive, sprejmejo pristojni organi oblasti.

Utemeljene odločitve je na zahtevo treba nemudoma pisno sporočiti pošiljatelju ali njegovemu zastopniku z navedbo vseh pritožnih poti, ki jih proti njim predvideva veljavna zakonodaja, ter oblik in skrajnih rokov za uvedbo pravnega postopka. Odločitve je treba sporočiti tudi pristojni veterinarski oblasti države članice zbiranja ali izvora.

2. Države članice dajejo pošiljateljem v zvezi z njihovimi pošiljkami semena, za katere so bili izvedeni ukrepi iz člena 6(2), pravico, da si pridobijo mnenje veterinarskega izvedenca o tem, ali je bil izpolnjen člen 6(2), še preden pristojni organi oblasti izvedejo druge ukrepe.

Veterinarski izvedenec mora biti državljani države članice, ki ni država članica zbiranja ali namembna država članica.

Na predlog držav članic Komisija sestavi seznam veterinarskih izvedencev, ki se usposobijo za oblikovanje takih mnenj. Splošna pravila za uporabo tega člena in zlasti postopek za oblikovanje mnenj se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 18.

POGLAVJE III

Uvoz iz tretjih držav

Člen 8

1. Država članica sme dovoliti uvoz semena le iz tistih tretjih držav, ki so na seznamu, sestavljenem v skladu s postopkom iz člena 19.

Ta seznam se lahko dopolni ali spremeni v skladu s postopkom iz člena 18.

2. Pri odločanju, ali se tretja država sme vpisati na seznam iz odstavka 1, je treba zlasti upoštevati:

(a) zdravstveno stanje rejnih živali, drugih domačih živali in divjadi v tretji državi, zlasti pa bolezni eksotičnih živali in okoljske zdravstvene razmere v omenjeni državi, ki bi lahko ogrozile zdravje živali v državah članicah;

(b) ali tretja država redno in hitro pošilja informacije o kužnih boleznih živali na svojem ozemlju, zlasti o boleznih s seznamov A in B Mednarodnega urada za kužne bolezni OIE;

(c) pravila omenjene države v zvezi s preprečevanjem in obvladovanjem boleznih živali;

(d) organizacijo veterinarskih služb v omenjeni državi in njihova pooblastila;

(e) organizacijo in izvajanje ukrepov za preprečevanje in nadzor nad kužnimi boleznimi živali; in

(f) jamstva, ki jih zagotavlja tretja država za skladnost s to direktivo.

3. Seznam iz odstavka 1 z vsemi ustreznimi spremembami se objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 9

1. V skladu s postopkom iz člena 19 je treba pripraviti seznam osemenjevalnih središč, iz katerih smejo države članice odobriti uvoz semena, ki izvira iz tretjih držav. Ta seznam se lahko spreminja in dopolnjuje skladno s prej omenjenim postopkom.

2. Pri odločanju, ali se osemenjevalno središče iz tretje države sme vpisati na seznam iz odstavka 1, je zlasti treba upoštevati veterinarski nadzor nad sistemi za pridobivanje semena v tretji državi, pooblastila veterinarskih služb in nadzor nad osemenjevalnimi središči.

3. Osemenjevalno središče se sme vpisati na seznam iz odstavka 1 pod pogojem, da:

(a) je v eni od držav s seznamoma iz člena 8(1);

(b) izpolnjuje zahteve iz poglavij I in II Priloge A;

(c) mu veterinarski organi oblasti ustrezne tretje države uradno odobrijo izvoz v Skupnost;

- (d) je pod nadzorom internega veterinarja te tretje države; in
- (e) da uradni veterinar te tretje države redno ali vsaj dvakrat na leto izvaja inšpekcijske preglede.

Člen 10

1. Seme se sme pridobivati le od živali, ki vsaj šest mesecev neposredno pred zbiranjem semena bivajo na ozemlju tretje države s seznama, izdelanega skladno s členom 8(1).

2. Ne glede na člen 8(1) in odstavek 1 tega člena države članice ne odobrijo uvoza semena iz tretje države, ki je navedena na seznamu, kadar seme ne izpolnjuje zahtev v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, sprejetih v skladu s postopkom iz člena 18 za uvoz semena iz omenjene države.

Pri sprejemanju zahtev iz prejšnjega pododstavka je treba upoštevati:

- (a) zdravstveno stanje živali v okolici osemenjevalnega središča, zlasti glede bolezni s seznama A Mednarodnega urada za kužne bolezni OIE;
- (b) zdravstveno stanje črede v osemenjevalnem središču in zahteve v zvezi z izvajanjem testov;
- (c) zdravstveno stanje živali donatorok in zahteve v zvezi z izvajanjem testov;
- (d) zahteve v zvezi z izvajanjem testov semena.

3. Ustrezna podlaga za določanje pogojev v zvezi z zdravstvenim stanjem živali v skladu z odstavkom 2 za bovino tuberkulozo in brucelozo so standardi, predpisani v Prilogi A k Direktivi 64/432/EGS. V skladu s postopkom, predpisanim v členu 18, je od primera do primera mogoče določati izjeme pri teh pogojih, če zadevna tretja država zagotavlja podobna jamstva za zdravstveno varstvo živali; v takem primeru je po prej omenjenem postopku treba predpisati pogoje za zdravstveno varstvo živali, ki so vsaj enakovredni pogojem v Prilogi A k navedeni direktivi, za odobritev vstopa takih živali v osemenjevalna središča.

4. Uporabi se člen 4 s potrebnimi spremembami.

Člen 11

1. Države članice odobrijo uvoz semena le ob predložitvi zdravstvenega certifikata za živali, ki ga izdelata in podpiše uradni veterinar tretje države zbiranja.

Ta certifikat mora:

- (a) biti izdelan vsaj v enem od uradnih jezikov namembne države članice in enem od uradnih jezikov države članice, v kateri se izvaja uvozna kontrola, predvidena v členu 12;

- (b) v izvorniku spremljati pošiljko semena;

- (c) obsegati en sam list papirja;

- (d) biti naslovljen na enega samega prejemnika.

2. Ta certifikat mora ustrezati vzorcu, ki je izdelan v skladu s postopkom, predpisanim v členu 19.

Člen 12

1. Države članice zagotovijo, da se pregleda vsaka pošiljka semena, ki vstopa na carinsko območje Skupnosti, še preden gre v prosti promet, ali skozi carinski postopek, in prepovejo uvoz takega semena v Skupnost, če uvozni pregled ob prispetju razkrije, da:

- seme ne izvira z ozemlja tretje države, ki je navedena na seznamu, sestavljenem v skladu s členom 8(1),
- seme ne izvira iz osemenjevalnega središča, navedenega na seznamu, predvidenem v členu 9(1),
- seme izvira z ozemlja tretje države, iz katere je prepovedan uvoz v skladu s členom 15(2),
- zdravstveni certifikat za živali, ki spremlja seme, ni skladen s pogoji, predpisanimi v členu 11 in določenimi skladno z omejenim členom.

Ta odstavek se ne uporabi za pošiljke semena, ki prispejo na carinsko območje Skupnosti in gredo skozi carinski tranzitni postopek za pošiljanje v namembni kraj zunaj omenjenega ozemlja.

Uporabi pa se, kadar se opusti carinski tranzit med prevozom prek ozemlja Skupnosti.

2. Namembna država članica lahko izvede potrebne ukrepe, ki zajemajo skladiščenje v karanteni, za pridobitev jasnih dokazov ob sumu, da je seme inficirano ali kontaminirano s patogenimi organizmi.

3. Če se prepove uvoz semena iz katerega od razlogov, podrobno opisanih v odstavkih 1 in 2, in če tretja država izvoznica v 30 dneh ne odobri vračila semena, lahko pristojne veterinarske oblasti namembne države članice odredijo njegovo uničenje.

Člen 13

Vsako pošiljko semena, ki jo država članica odobri za uvoz v Skupnost na podlagi kontrole iz člena 12(1), mora ob pošiljanju na ozemlje druge države članice spremljati certifikat v izvorniku ali overjena kopija, ki so ga/jo v obeh primerih odobrili pristojni organi oblasti, odgovorni za pregled, izveden v skladu s členom 12.

Člen 14

Ob odločitvi, da se izvedejo ukrepi za uničenje skladno s členom 12(3), gredo vsi nastali stroški v breme pošiljatelja ali noslovnika ali njihovih zastopnikov, brez državnih nadomestil.

POGLAVJE IV

Ukrepi za zaščito in nadzor**Člen 15**

1. Država članica lahko izvede naslednje ukrepe, če obstaja nevarnost širjenja bolezni živali zaradi uvoza semena na njeno ozemlje iz druge države članice:

- (a) ob izbruhu epizootske bolezni v drugi državi članici lahko začasno prepove ali omeji uvoz semena s tistih območij omenjene države članice, v katerih se je bolezen pojavila;
- (b) če se epizootska bolezen zelo razširi ali če izbruhne druga nevarna kužna bolezen živali, lahko začasno prepove ali omeji uvoz semena s celotnega ozemlja omenjene države članice.

Vsaka od držav članic nemudoma obvesti druge države članice in Komisijo o izbruhu na svojem ozemlju katere koli od bolezni iz prvega pododstavka in o ukrepih, ki jih je izvedla za obvladovanje te bolezni. Nemudoma jih obvesti tudi o prenehanju bolezni.

2. Ne glede na člene 8, 9 in 10, če v tretji državi izbruhne ali se razširi kužna bolezen živali, ki se lahko prenaša s semenom ali lahko ogrozi zdravje rejnih živali v državi članici, ali če obstaja kakršenkoli drug upravičen razlog v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, lahko zadevna namembna država članica prepove uvoz omenjenega semena ne glede na to, ali se uvaža neposredno ali posredno prek druge države članice, iz tretje države kot celote ali le z dela njenega ozemlja.

3. Ukrepe, ki jih izvedejo države članice na podlagi odstavkov 1 in 2, in preklic takih ukrepov je treba takoj sporočiti drugim državam članicam in Komisiji skupaj z razlogi za take ukrepe.

V skladu s postopkom, predpisanim v členu 18, je mogoče določiti spremembe omenjenih ukrepov zlasti za uskladitev z ukrepi, ki jih sprejmejo druge države članice, ali pa določiti njihov preklic.

4. Če nastopijo razmere, predvidene v odstavkih 1 in 2, in če morajo tudi druge države članice uporabiti ukrepe, ki se izvajajo skladno z omenjenima odstavkoma in se po potrebi spremenijo

skladno z odstavkom 3, se ustrezni ukrepi izvedejo po postopku, predpisanim v členu 18.

5. Ponovni uvoz iz zadevne tretje države se odobri v skladu s postopkom, predpisanim v členu 18.

Člen 16

1. Veterinarski izvedenci Komisije lahko v sodelovanju s pristojnimi organi oblasti držav članic in tretjih držav izvedejo preglede na kraju samem, če je to neizogibno potrebno za zagotavljanje enotne uporabe te direktive.

Država zbiranja, na katere ozemlju se izvaja pregled, mora omogočiti vso potrebno pomoč strokovnjakom pri izvajanju njihovih nalog. Komisija obvesti zadevno državo zbiranja o rezultatih preiskave.

Zadevna država zbiranja izvede vse ukrepe, ki se izkažejo kot potrebni, za upoštevanje rezultatov preiskave. Če država zbiranja ne izvede omenjenih ukrepov, se lahko Komisija po tem, ko Stalni veterinarski odbor preuči razmere, zateče k določbam četrtega pododstavka členov 5(2) in 9(1).

2. Splošne določbe za izvajanje tega člena, zlasti kar zadeva pogostost in metodo izvajanja pregledov, omenjenih v prvem pododstavku odstavka 1, je treba predpisati v skladu s postopkom, opisanim v členu 19.

POGLAVJE V

Končne določbe**Člen 17**

O spremembah prilog k tej direktivi, zlasti za njihovo prilagoditev tehnološkemu razvoju, odloča Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 18

1. Če je treba izvajati postopek, predpisan v tem členu, mora predsednik na svojo pobudo ali na zahtevo države članice nemudoma predložiti zadeve Stalnemu veterinarskemu odboru (v nadaljevanju besedila „Odbor“), ki ga je ustanovil Svet z odločbo z dne 15. oktobra 1968.

2. V Odboru se ponderirajo glasovi držav članic, kakor je predvideno v členu 148(2) Pogodbe. Predsednik ne glasuje.

3. Predstavnik Komisije predloži osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor izrazi svoje mnenje o takih ukrepih v dveh dneh. Mnenja se sprejmejo z večino 54 glasov.

4. Komisija sprejme ukrepe in jih nemudoma uporabi, če so v skladu z mnenjem Odbora. Če niso v skladu z mnenjem Odbora ali če mnenje ni predloženo, Komisija nemudoma izda Svetu predlog v zvezi z ukrepi, ki jih je treba izvesti. Svet sprejme ukrepe s kvalificirano večino.

Če po treh mesecih od dne prejema zadeve Svet ne sprejme ukrepov, jih sprejme in nemudoma uporabi Komisija, razen če Svet z navadno večino glasuje proti njim.

Člen 19

1. Če je treba izvajati postopek, predpisan v tem členu, mora predsednik na svojo pobudo ali na zahtevo države članice nemudoma predložiti zadeve Odboru.

2. V Odboru se ponderirajo glasovi držav članic, kakor je predvideno v členu 148(2) Pogodbe. Predsednik ne glasuje.

3. Predstavnik Komisije predloži Odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor izrazi svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga določi predsednik glede na nujnost zadeve. Mnenje se sprejme z večino 54 glasov.

4. Komisija sprejme ukrepe in jih nemudoma uporabi, če so v skladu z mnenjem Odbora. Če niso v skladu z mnenjem Odbora ali če mnenje ni predloženo, Komisija nemudoma izda Svetu predlog v zvezi z ukrepi, ki jih je treba sprejeti. Svet sprejme ukrepe s kvalificirano večino.

Če v 15 dneh od datuma prejema zadeve Svet ne sprejme ukrepov, jih sprejme in nemudoma uporabi Komisija, razen če Svet z navadno večino glasuje proti njim.

Člen 20

1. Ta direktiva se ne uporabi za seme, ki se je zbiralo in predelovalo v državi članici do 1. januarja 1990.

2. Do datuma začetka veljavnosti odločb, sprejetih skladno s členi 8, 9 in 10, države članice za uvoz semena iz tretjih držav ne uporabijo ugodnejših pogojev od tistih, ki sledijo iz uporabe poglavja II.

Člen 21

Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 1. januarja 1990. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Člen 22

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourgu, 14. junija 1988

Za Svet

Predsednik

I. KIECHLE

PRILOGA A

POGLAVJE I

POGOJI ZA ODOBRITEV OSEMENJEVALNIH SREDIŠČ

Osemenjevalna središča morajo:

- (a) biti pod stalnim nadzorom internega veterinarja;
- (b) imeti vsaj:
  - (i) objekte za namestitev in izolacijo živali;
  - (ii) objekte za zbiranje semena in poseben prostor za čiščenje in dezinfekcijo ali sterilizacijo opreme;
  - (iii) prostor za predelavo semena, ki ni obvezno na isti lokaciji;
  - (iv) prostor za shranjevanje semena, ki ni obvezno na isti lokaciji;
- (c) biti zgrajena ali izolirana tako, da se prepreči stik z zunanjimi rejnimi živalmi;
- (d) biti zgrajena tako, da zagotavljajo enostavno čiščenje in dezinfekcijo namestitvenih prostorov za živali ter objektov za zbiranje, predelavo in shranjevanje semena;
- (e) imeti prostor za izolacijo živali, ki ne sme biti neposredno povezan z namestitvenimi prostori za živali;
- (f) biti projektirana tako, da so prostori za namestitev živali fizično ločeni od prostorov za predelavo semena, oboji pa ločeni od prostora za shranjevanje semena.

POGLAVJE II

POGOJI ZA NADZOR OSEMENJEVALNIH SREDIŠČ

Osemenjevalna središča morajo:

- (a) biti pod nadzorom, ki zagotavlja, da so v središču le tiste vrste živali, ki so namenjene za zbiranje semena. Druge domače živali, ki so nujno potrebne za normalno delovanje osemenjevalnega središča, je dovoljeno sprejeti pod pogojem, da ne predstavljajo tveganja zaradi okužb tistih vrst živali, katerih seme je namenjeno za zbiranje, in da izpolnjujejo pogoje, ki jih predpiše interni veterinar;
- (b) biti pod nadzorom, ki zagotavlja vodenje evidence vseh govedi v središču, z navedbo podatkov o pasmi, datumu rojstva in identifikaciji vsake živali, ter evidence o vseh izvedenih pregledih glede bolezni in vseh cepljenj, skupaj z informacijami iz kartotek o boleznih/zdravstvenem stanju vsake živali;
- (c) biti pod rednim inšpekcijskim nadzorom uradnega veterinarja vsaj dvakrat na leto, med katerim se vsakokrat preverja pogoje za odobritev in nadzor;
- (d) biti pod nadzorom, ki preprečuje dostop nepooblaščenih oseb. Pooblaščeni obiskovalci morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpiše interni veterinar;
- (e) zaposlovati tehnično usposobljeno osebje, ki je primerno seznanjeno s postopki dezinfekcije in higienskimi metodami, potrebnimi za obvladovanje širjenja bolezni;
- (f) biti pod takim nadzorom, da:
  - (i) se le seme, zbrano v odobrenem središču, predeluje in shranjuje v odobrenih središčih in da ne pride v stik z drugimi pošiljkami semena. Seme, ki ni zbrano v odobrenem središču, je dovoljeno predelovati v odobrenih osemenjevalnih središčih le, če:
    - je pridobljeno od govedi, ki izpolnjuje pogoje, predpisane v poglavju I.1(d)(i), (ii), (iii) in (v) Priloge B,
    - se predeluje z različno opremo ali ob različnem času kakor seme, namenjeno za promet med državami članicami Evropske skupnosti, z upoštevanjem, da se oprema v zadnjem omenjenem primeru pred ponovno uporabo očisti in sterilizira,

- ne sme biti namenjeno za promet med državami članicami Evropske skupnosti in nikakor ne sme priti v stik ali se shranjevati skupaj s semenom, ki je namenjeno za promet med državami članicami Evropske skupnosti,
  - se označevanje takega semena razlikuje od označevanja, predvidenega v točki (vii);
- (ii) zbiranje, predelovanje in shranjevanje semena mora potekati le v prostorih, ki so posebej določeni za ta namen, in pod najstrožjimi higienskimi pogoji;
- (iii) vsi pripomočki, ki med zbiranjem in predelavo pridejo v stik s semenom ali živaljo donatorke, morajo biti pred uporabo ustrezno dezinficirani ali sterilizirani;
- (iv) izdelki živalskega izvora, ki se uporabljajo pri predelavi semena, skupaj z dodatki ali sredstvi za razredčevanje, morajo biti pridobljeni iz virov, ki ne predstavljajo tveganja za zdrave živali in so pred uporabo tako obdelani, da se prepreči takšno tveganje;
- (v) steklovina za shranjevanje in transport mora biti pred vsakokratnim polnjenjem ustrezno dezinficirana ali sterilizirana;
- (vi) uporabljena kriogena sredstva se predhodno ne smejo uporabiti za druge izdelke živalskega izvora;
- (vii) vsak odmerek semena mora biti jasno označen, da je mogoče hitro odčitati datum zbiranja semena, pasmo in identifikacijo živali donatorke ter ime središča in po možnosti kodo; značilnosti in oblika označevanja se določijo po postopku, predpisanem v členu 19.
-

PRILOGA B

POGLAVJE I

POGOJI ZA PREMIKE ŽIVALI V ODOBRENA OSEMENJEVALNA SREDIŠČA

1. Da se živalim iz vrst govedu dovoli vstop v osemenjevalno središče, morajo:
  - (a) biti izolirane vsaj 30 dni v namestitvenih prostorih, ki jih posebej za ta namen odobrijo pristojne oblasti države članice in v katerih smejo biti le drugi parkljarji z vsaj enakim zdravstvenim statusom;
  - (b) pred namestitvijo v izolacijskem prostoru, opisanem pod (a), pripadati čredam:
    - (i) ki uradno niso okužene s tuberkulozo;
    - (ii) ki uradno niso okužene z brucelozo ali ki niso okužene z brucelozo.Živali predhodno ne smejo bivati v čredah z nižjim zdravstvenim statusom;
  - (c) izvirati iz črede, ki ni okužena z enzoosko govejo levkozo, ali izvirati od krav, ki so bile serološko pregledane za enzoosko govejo levkozo in je bil rezultat negativen največ 30 dni pred sprejemom živali v središče.

Če te zahteve ni mogoče izpolniti, se seme ne sme tržiti, dokler žival donatorka ne doseže starosti dveh let in opravi pregleda skladno s poglavjem II 1 (iii) z negativnim rezultatom;
  - (d) pred obdobjem izolacije, opredeljene v (a), in v predhodnih 30 dneh opraviti naslednje teste z negativnimi rezultati:
    - (i) intradermalni tuberkulinski test, izveden v skladu s postopkom, ki je predpisan v Prilogi B k Direktivi 64/432/EGS;
    - (ii) seroaglutinacijski test, ki se izvede v skladu s postopkom, predpisanim v Prilogi C k Direktivi 64/432/EGS, in s številom brucel, ki je manjše od 30 aglutinacijskih I. E. na mililiter, in pri čredah, ki niso okužene z brucelozo, test vezanja komplementa, s številom brucel, ki je manjše od 20 enot EGS na mililiter (20 enot ICPT);
    - (iii) serološki test za enzoosko govejo levkozo, ki se izvede v skladu s postopkom, predpisanim v Prilogi G k Direktivi 64/432/EGS;
    - (iv) seronevtralizacijski test ali test ELISA za infekcijski bovin rinitis/infekcijski pustularni vulvovaginitis;
    - (v) test za izolacijo virusa (fluorescenčni test za protitelesa ali imunoperoksidni test) glede na govejo virusno diarejo. Pri živalih, mlajših od šest mesecev, je treba teste odložiti za toliko časa, da dopolnijo omenjeno starost.Pristojni organi oblasti lahko dovolijo, da se testi, omenjeni v (d), izvedejo v objektu za izolacijo živali pod pogojem, da so rezultati znani še pred začetkom tridesetdnevnega izolacijskega obdobja iz (e);
  - (e) v obdobju izolacije, ki traja vsaj 30 dni in je opredeljeno v (a), opraviti naslednje teste z negativnimi rezultati:
    - (i) seroaglutinacijski test, ki se izvede v skladu s postopkom, predpisanim v Prilogi C k Direktivi 64/432/EGS, s številom brucel, ki je manjše od 30 aglutinacijskih I. E. na mililiter, in test vezanja komplementa, s številom brucel, ki je manjše od 20 enot EGS na mililiter (20 enot ICPT), pri živalih iz čred, ki niso okužene z brucelozo;
    - (ii) bodisi imunofluorescenčni test za dokaz protiteles bodisi test celične kulture za okužbo z bakterijo *Campylobacter foetus* na vzorcu peripucialnega materiala ali izpirku umetne vagine; pri živalih ženskega spola je treba opraviti aglutinacijski test vaginalne sluzi;
    - (iii) mikroskopska preiskava in test celične kulture za *Trichomonas foetus* na vzorcu vaginalnih izpirkov ali izpirkov prepucija; pri živalih ženskega spola je treba izvesti aglutinacijski test vaginalne sluzi;
    - (iv) seronevtralizacijski test ali test ELISA za infekcijski bovin rinitis/infekcijski pustularni vulvovaginitis;s tretiranjem proti leptospirozi, ki zajema dve injekciji streptomicina v časovnem razdobju 14 dni (25 mg na kilogram žive telesne teže).

Če je katerikoli od omenjenih testov pozitiven, je treba žival nemudoma odstraniti iz prostorov za izolacijo. Pri skupinski izolaciji morajo pristojni organi oblasti izvesti vse potrebne ukrepe za ponovno vzpostavitev primernosti preostalih živali za vstop v osemenjevalno središče v skladu s to prilogo.

2. Vsi testi se morajo izvajati v laboratoriju, ki ga odobri država članica.
3. Dovoljenje za vstop živali v osemenjevalno središče izdaja samo interni veterinar. Vse premike v središče in iz njega je treba evidentirati.
4. Na dan sprejema v osemenjevalno središče živali ne smejo kazati kliničnih znakov bolezni. Brez vpliva na odstavek 5 morajo vse živali prihajati iz objekta za izolacijo iz odstavka 1(a) in ki na dan pošiljanja uradno izpolnjuje naslednje pogoje:
  - (a) je v središču območja s polmerom 10 km, v katerem vsaj 30 dni ni bilo primera slinavke in parkljevke;
  - (b) vsaj tri mesece je brez slinavke in parkljevke ter bruceloze;
  - (c) vsaj 30 dni je brez bolezni govedi, ki jih je treba obvezno prijaviti v skladu s Prilogo E k Direktivi 64/432/EGS.
5. Če so izpolnjeni pogoji, predpisani v odstavku 4, in če so v predhodnih 12 mesecih izvedeni rutinski testi iz poglavja II, je dovoljeno premestiti živali iz enega odobrenega osemenjevalnega središča v drugo z enakovrednim zdravstvenim statusom, brez izolacije ali testov, če je premestitev neposredna. Zadevna žival ne sme priti v neposredni ali posredni stik s parkljarji z nižjim zdravstvenim statusom, prevozno sredstvo za ta namen pa je treba pred uporabo dezinficirati. Če premik iz enega osemenjevalnega središča v drugega poteka med državami članicami, ga je treba izvesti v skladu z Direktivo 64/432/EGS.

POGLAVJE II

OBVEZNI RUTINSKI TESTI IN TRETIRANJE ZA VSE GOVEDI V ODOBRENEM OSEMENJEVALNEM SREDIŠČU

1. Za vse govedi, ki so nameščene v osemenjevalnem središču, so vsaj enkrat na leto obvezni naslednji testi in tretiranje:
  - (i) intradermalni tuberkulinski test za tuberkulozo, izveden v skladu s postopkom iz Priloge B k Direktivi 64/432/EGS, z negativnim rezultatom;
  - (ii) seroaglutinacijski test za brucelozo, izveden v skladu s postopkom iz Priloge C k Direktivi 64/432/EGS, s številom, ki je manjše od 30 aglutinacijskih I. E. na mililiter;
  - (iii) serološki test za enzoosko govejo levkozo, ki se izvede v skladu s postopkom, predpisanim v Prilogi G k Direktivi 64/432/EGS;
  - (iv) seronevtralizacijski test ali test ELISA za infekciozni bovini rinotraheitis/infekciozni pustularni vulvovaginitis, z negativnim rezultatom. Do 31. decembra 1992 je mogoče izvajati cepljenje proti omenjenim boleznim na seronegativnih bikih z enim intranazalnim odmerkom temperaturno občutljive žive vakuine ali pa dvema odmerkoma inaktivirane vakuine v časovnem razdobju, ki ni krajše od treh tednov in ne daljše od štirih tednov; cepljenje je treba ponavljati v zaporednih časovnih razdobjih, ki ne presegajo šest mesecev;
  - (v) bodisi imunofluorescenčni test za dokaz protiteles bodisi test celične kulture za okužbo z bakterijo *Campylobacter foetus* na vzorcu peripucialnega materiala ali izpirku umetne vagine; pri živalih ženskega spola je treba izvesti aglutinacijski test vaginalne sluzi.
2. Vsi testi se morajo opravljati v laboratoriju, ki ga odobri država članica.
3. Če je kateri od omenjenih testov pozitiven, je treba živali izolirati, za seme, ki se je od nje zbiralo vse od zadnjega negativnega testa, pa velja prepoved uporabe v trgovini med državami članicami Evropske skupnosti.

Seme, ki se zbira od vseh drugih živali v središču po datumu izvedbe pozitivnega testa, je treba shranjevati ločeno in ga je prepovedano uporabiti v trgovini med državami članicami Evropske skupnosti, vse dokler se v središču ponovno ne vzpostavi zdravstveni status.

PRILOGA C

POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI SEME, ZBRANO V ODOBRENIH SREDIŠČIH, ZA UPORABO V PROMETU MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EVROPSKE SKUPNOSTI

1. Seme mora biti pridobljeno od živali, ki:
  - (a) na dan zbiranja semena ne kažejo kliničnih znakov bolezni;
  - (b) (i) niso bile cepljene proti slinavki in parkljevki; ali
    - (ii) ki prihajajo iz središča, v katerem so bile vse živali popolnoma zaščitene pred boleznimi tipov A, O in C;
      - in so to bodisi živali, ki pred vstopom v središče niso bile cepljene proti slinavki in parkljevki ter jih je zato treba cepiti z dvema odmerkoma vakcine inaktiviranega virusa, kar odobrijo in nadzirajo pristojni organi oblasti države članice izvoznice v obdobju, ki ni krajše od šest mesecev in ne daljše od osem mesecev,
      - bodisi živali, ki so bile cepljene pred vstopom v središče vsaj trikrat v časovnem razdobju do enega leta.

Če se cepljenje izvaja, je treba živali revakcinirati v časovnem razdobju, ki ne presega 12 mesecev;
  - (c) niso bile cepljene proti slinavki in parkljevki v 30 dneh neposredno pred zbiranjem;
  - (d) so neprekinjeno bivale v odobrenem osemenjevalnem središču vsaj 30 dni neposredno pred zbiranjem semena;
  - (e) so bile izločene iz naravnega pripusta;
  - (f) bivajo v osemenjevalnih središčih, ki so brez slinavke in parkljevke vsaj tri mesece pred zbiranjem semena in 30 dni po njem, v središču območja s polmerom 10 km, v katerem vsaj 30 dni ni bilo primera slinavke in parkljevke;
  - (g) so bivale v osemenjevalnih središčih, ki so bili 30 dni pred zbiranjem semena in 30 dni po njem brez bolezni živali iz vrst govedí, za katere je obvezna prijava v skladu s Prilogo E k Direktivi 64/432/EGS.
2. Spodaj navedeni antibiotiki se morajo dodajati tako, da nastanejo naslednje koncentracije končno razredčenega semena:

ne manj od: streptomycin: 500 I. E. na ml,
                         penicilin: 500 I. E. na ml,
                         linkomicin: 150 µg na ml,
                         spektinomycin: 300 µg na ml.

Uporabi se lahko tudi alternativna kombinacija antibiotikov z enakovrednim učinkom proti bakterijam iz rodov *Campylobacter*, *Leptospira* in *Mycoplasma*.

Neposredno po dodajanju antibiotikov je treba razredčeno seme najmanj 45 minut hraniti pri temperaturi vsaj 5 °C.
3. Seme, namenjeno prometu med državami članicami Evropske skupnosti:
  - (i) se mora skladiščiti pri odobrenih pogojih najmanj 30 dni pred odpošiljanjem;
  - (ii) se mora prevažati v namembno državo članico v steklovini, ki je pred uporabo očiščena in dezinficirana ali sterilizirana ter zapečatená pred odpošiljanjem iz odobrenega objekta za skladiščenje.

PRILOGA D

POTRDILO O ZDRAVSTVENEM STANJU

št.: .....

Država zbiranja: .....

Pristojni organ, ki izda potrdilo: .....

Pristojni organi lokalne oblasti: .....

I. Identifikacija semena:

.....

Število odmerkov	Datum(i) zbiranja	Identifikacija živali donatork	Pasma	Datum rojstva

II. Izvor semena:

Naslov osemenjevalnega(-ih) središča(-): .....

.....

.....

Št. odobritve osemenjevalnega(-ih) središča(-): .....

.....

III. Namembnost semena:

Seme bo poslano iz: .....

(kraj nakladanja)

Seme bo poslano v: .....

(namembna država in kraj)

Seme bo poslano s: .....

(prevozno sredstvo)

Ime in naslov pošiljatelja: .....

.....

.....

Ime in naslov prejemnika: .....

.....

.....

IV. Podpisani uradni veterinar potrjuje, da:

1. se je zgoraj opisano seme zbiralo, predelovalo in shranjevalo pod pogoji, ki so skladni s standardi, predpisanimi v Direktivi 88/407/EGS;
2. je bilo zgoraj opisano seme poslano v kraj nakladanja v zapečateni embalaži pod pogoji, ki so skladni z Direktivo 88/407/EGS.

Izdelano v ..... dne .....

.....
(podpis)

.....
(ime s tiskanimi črkami)

Žig